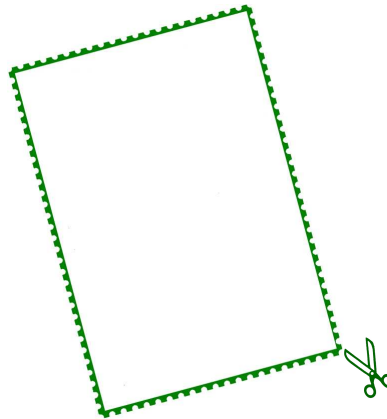

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 40

Filatelie: maak je eigen (post)zegel

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Maak een eigen postzegel. Teken of plak afbeelding naar keuze in de lege rechthoek.

Knip hem uit. Plak de zegel rechtop of liggend op een envelop of een briefkaart. Vergeet niet om ook een échte postzegel op te plakken. De twee afgebeelde postzegels komen uit Slowakije. De linkerfiguur is de stokpop *Semar*. Hij is een clown uit het Indonesische *wayang-golek*spel. De figuur met de rode puntmuts en het rode kostuum heet *Gašparko*. Hij lijkt een beetje op de oud-Hollandse *Jan Klaassen*. Op de kaart met de poststempels staat een portret van de Slowaakse marionettenspeler *Anton Anderle* (1944-2008), die een op hem lijkende *Gašparko* vasthoudt. De collage van postzegels bevat diverse figuren uit het volkspoppenspel van over de hele wereld.

Wil je nog meer ontdekken over het poppentheater? De websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl geven informatie over het museum, het poppenspel en de bijna zesduizend werken omvattende museumbibliotheek. Een geïllustreerd *poppentheater-abc* bevat de verklaring van uitdrukkingen, woorden, poppentheatertechnieken, karakteristieke (poppen)theaterfiguren en personen. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 is veel over de gevarieerde poppentheatercollectie te vinden. Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kan een speelse reis door de wonderwereld van het poppentheater gemaakt worden. Tekst: Otto van der Mieden © (2007). Veel plezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trucepop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodge stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speethout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.